

Paul Levinson

Mendelovské světlo

The Mendellian Lamp Case

Když se řekne zemědělská oblast, většině lidí se vybaví Kalifornie nebo středozápad; já-si-ale vždycky vzpomenu na Pensylvánii a na tu bující zeleň na rudé zemi. Políčka rajčat a kukuřice, zářící prádlo se třepotá ve větru, farma na každém kroku... Takové malé, domácké.

Jenna byla na konferenci v Anglii a v mém diáři na víkend nic nebylo, takže jsem vzal Moa na výlet do Lancasteru. Přes most George Washingtona, na poplatky za průjezd kašlu, přes další most, sjíždím na jinou dálnici, která je samej flek a díra, a pak na vedlejší silnici, kde si konečně můžu stáhnout okýnko a dýchat.

Mo se svojí ženou a dvěma dcerami byli příjemný lidi. Mezi kriminalisty byl Mo výjimka. Možná že to bylo povahou kriminalistiky v téhle oblasti (v okolí žila spousta Amishů a ti jsou nenásilní), nebo to bylo tím, že žil z té „bující zeleně“, která člověka zklidní. Mo v sobě neměl nic z drsnosti ani cynismu, který ovládne většinu z nás, kteří vkročili do světa mrtvých a zmrzačených. Ne, Mo se na vědu, lidi a jejich možností díval s optimismem a až naivně.

„Čau, Phile.“ Poplácal mě po zádech jednou rukou a druhou vzal moji tašku. „Phile, jak se máš?“ houkla zevnitř jeho žena Corinne. „Ahoj, Phile!“ přidala se starší dcera (už asi šestnáctiletá) Laurie z okna - křišťálový rám v tu chvíli zaplavil jahodový blond odstín.

„Ahoj...“ nadechuju se, ale Mo dal moji tašku na verandu a nasměroval mě ke svému autu.

„Přijels brzo, to je dobře,“ šeptnul tím klukovsky konspirativním hlasem, který jsem od něj slýchal vždycky, když přišel s nějakým novým vědeckým objevem. Mimosmyslové vnímání, UFO, Mayské stavby na neobvyklých místech - tohle všechno Moa vzrušovalo. Jeho nejsilnějšími stránkami však přesto zůstávala umírněná povaha a zdravý selský rozum. „Chci vyzvednout dárek pro Laurie,“ zašeptal ještě tišeji, přestože Laurie byla už daleko z doslechu. „A taky ti chci něco ukázat Něj ses moc unavenej na projížďku?“

„Ale ne, v pohodě.“

„Skvělý, tak pojd'. Objevil jsem nějaký amishovský vynález, ostatně, uvidíš sám. Bude se ti to líbit.“

Štrasburk je od Lancasteru čtvrt hodiny po třicítce. Po cestě tam to jsou pořád samý motoresty, samý McDonald's Drive in, ale když odbočíte a popojedete půl kilometru jakýmkoli směrem, vrátíte se o sto let zpátky, nebo i o víc. Vládne tam taková atmosféra Směs pylu a koňskýho hnoje se vám najednou zdá jako něco úžasného a tak skutečného, že z toho začnete samou radostí skoro brečet. Těch pár much kolem si ani nevšimnete.

Odbočili jsme na Northstar Road. „Tam dole napravo je farma Jáкова Stoltzfuse,“ poučuje mě Mo.

„Pěkná,“ souhlasně přikyvuju hlavou. Bylo tak pět minut do západu slunce. Obloha měla barvu jako hrud' červenky a kontrastovala se vši tou hnědou a zelenou na farmě. „Nebude mu vadit, že se stavíme... eh...“

„Autem? Ne, samozřejmě že ně,“ kroutí hlavou Mo. „Amis-hům nevadí, když někdo jinej jezdí autem. A Jáko, jak ostatně uvidíš, přemýšlí dost pokrokově.“

Myslel jsem, že ho vidím už teď - napravo, na konci silnice, která se mění v prašnou cestu. Postava s šedivou zarostlou hlavou

se naklání nad sukovatým kmenem ovocného stromu. Měl na sobě obyčejné černé montérky a tmavorudou kosili.

, Je tamten člověk Jákob?“ zeptal jsem se.

„Asi jo,“ odpověděl Mo. „Ale nejsem si jistej.“

Zajeli jsme ke krajnici poblíž toho stromu a vystoupili. Najednou začalo jemně mrholit. Byl to takový ten vlhký podzimní déšť.

„Tady nemáte co dělat!“ Muž se otočila oslovil nás tónem, který ani zdaleka nezněl přátelsky.

„Ech... no... máme,“ koktal Mo dost zaraženě. „Promiňte, že obtěžujeme, ale Jákob, Jákob Stoltzfus říkal, že ho potěší, když se zastavíme.“

„Vy se znáte s Jákobem?“ Vyrazil na nás znova Měl zarudlé a uslzené oči. (Mohlo to ale být tím deštěm.)

„No, ano. Ale pokud to teď není vhodné...“

„Bratr je mrtev,“ konstatoval muž. „Jmenuju se Izák. Naše rodina teď prochází těžkým obdobím.“

„Mrtev?“ Mo skoro vykřiknul. „Co se stalo? Viděl jsem vašeho bratra včera“

, Jfevíme to jistě, možná infarkt,“ pokrčil rameny Izák. „Bude lepší, když teď odjedete. Rodina se má brzo vrátit.“

„Ano, ano, samozřejmě,“ vyhrknul Mo. Podíval se za Izáka na stodolu, které jsem si všimnul už předtím. Dveře byly pootevřené a uvnitř se míhalo slabé světlo.

Mo vykročil směrem ke stodole. Izák zvedl ruku, aby ho zadržel. „Prosím vás, skutečně bude lepší, když odejdete,“ hlesnul.

„Ano, samozřejmě,“ zopakoval Mo. Odvedl jsem ho do auta.

„Nevzalo tě to moc?“ ptám se, když už jsme oba seděli v autě, a poté, co Mo nastartoval.

„To nemohl bejt infarkt. Přece ne v tyhle době,“ kroutil hlavou.

, Infarkt se zpravidla neohlásí předem,“ namítl jsem.

Mo pořád kroutil hlavou, pak se ohlédl na Northstar Road. „Myslím, že ho někdo zabil.“

Dnešní kriminalisti mají tendenci vidět vraždu i ve smrti devadesátiletý babičky, která umře ve spánku, ale to pro Moa nebylo typický.

„Řekni mi o tom víc,“ povídám po jistém přemáhání. To teď zrovna potřebuju - smrt, která mi z výletu udělá služební cestu.

„To nic, už jsem toho nakecal dost,“ zamumlal.

, ,Nakecal? Neřek' jsi zatím ani fň.“

Mo řídil beze slova, se zahloubaným pohledem. Vypadal jako někdo jiný. Jako by měl masku, která kdysi bývala jeho obličejem.

„Snažíš se mě před něčím ochránit, že jo? Víš toho víc,“ hádal jsem.

Mo neodpověděl.

„Co se děje? Za pět minut jsme zpátky u Corinne a holek. Jednou se na tebe podívají a budou vědět, že se něco stalo. Co řekneš jim?“ nenechal jsem se odbýt.

Mo náhle zabočil na vedlejší silnici, čímž mi zarazil kliku od dveří do ledvin. „Jo, asi máš pravdu,“ uznal. Namačkal číslo na autotelefonu, kterého jsem si předtím nevšiml.

„Haló?“ ozvala se Corinne.

„Špatné zprávy, miláčku,“ říká Mo nezaufatým hlasem. Mně se to ale zdálo předstírané a jeho žena to určitě taky prokoukla „Objevila se nějaká práce, takže budeme muset dneska večer ještě do Filadelfie.“

„Ty s Philem? Je všechno v pořádku?“ , Jo, my dva,“ přisvědčil Mo. „Neboj se. Zavolám ti, jak tam dojedem.“

„Miluju tě,“ špitla Corinne.

, Já tebe taky. Dej za mě dneska holkám pusu na dobrou noc.“

Zavěsil a otočil se ke mně.

„Do Filadelfie?“ zeptal jsem se.

„Vždycky je lepší neříkat moc podrobností.V takovejchhle případech to nikdy nedělám. Jenom by se o mě bály.“

„Ona se o tebe bojí stejně. Ani nezvýšila hlas, že nebudeš na večeři. Je jasný, že o tebe teď má strach,“ namítal jsem. „Když o tom tak začínáš, musím říct, že mám taky trochu strach. O co jde?“

Mo neodpověděl. Znovu zabočil (tentokrát naštěstí o něco šetrněji). Vjeli jsme na silnici, u které stála značka, co upozorňovala na Pensylvánskou dálnici přímo před náma,

Když jsme zrychlili, zavřel jsem okýnko. Noc byla najednou vlhká a chladná.

„Naznačíš mi aspoň, kam jedeme, nebo se máni spokojit s tím, že mě unášíš do Filadelfie?“ zeptal jsem se.

„Zastavím ti na odpočívadle číslo třicet. Ve vlaku si můžeš dát něco k jídlu a budeš v New Yorku za hodinu,“ snažil se mě zbavit.

„Nezapomeň, žes moji tašku nechal u vás na verandě. A to nemluvím o autě,“ nedal jsem se.

Mo se zamračil a jel dál.

„Zajímalo by mě, jestli o tom ví Amos,“ řekl po chvíli tázavě a spíš sám sobě než mně.

„Amos je Jákobův přítel?“ nechápal jsem.

„Syn,“ zkonstatoval Mo.

„Aha, předpokládám, že mu ž autotelefonu zavolat nemůžeš,“ zajímal jsem se.

Mo zakroutil hlavou a zamračil se. „Většina lidí chápe Amishe špatně. Myslí si, že to je nějaký hnutí rozbíječů strojů, který jsou proti veškerý technice. To ale vůbec není pravda Hrozně to řeší a sami sebe mučí

otázkama, jestli techniku odmítnout nebo přijmout, a pokud jo, tak jakým způsobem, aby to neohrozilo jejich nezávislost a soběstačnost. Nejsou proti telefonům obecně; jenom proti těm domácím, protože ty jsou schopný člověka vyrušit kdykoli.“

Odfkrnul jsem si. „To je fakt, kolikrát už mě kapitán na telefonu vytáhnul z postele!“

Moovi po tváři přeběhl úsměv - poprvé od chvíle, kdy jsme odjeli z farmy Jáкова Stoltzfuse. To bylo dobře.

„Tak kde teda Amishové používají telefony?“ rozhodl jsem se využít výhody a přinutit Moa k hovoru, dřív než to odehraje do autu.

„Další omyl!“ kroutil hlavou Mo. „Amishové nejsou názorově jednolitá komunita Existuje spousta skupin Amishů a ty se k technice staví různě. Některý třeba mají telefonní budky na okraji svých pozemků. Můžou tak volat, když potřebují, ale zároveň je telefon neruší 'v posvátném soukromí domova'.“

„Má Amos telefonní budku?*** zeptal jsem se.

„Nevím,“ procedil Mo - jako by zároveň začal přemýšlet nad něčím jiným.

„Ale ty jsi říkal, že jeho rodina je daleko pokrokovější než většina ostatních,“ divil jsem se.

Mo pootočil hlavou, aby na mě na chvíli upřeně pohlédl; pak se očima vrátil opět na silnici. „Pokrokově smýšlející, to jo, ale ne úplně, co se týče komunikace.“

„A o čem teda pokrokově smýšlejí?“

„O léčivých látkách,“ prohodil Mo.

„O léčivých látkách?“ podíval jsem se na něj tázavě.

„Co víš o alergiích?“

Svědil rhě nos. Možná to byly zbytky toho nasládlé vonícího pylu z okolí Štrasburku.

„Mám sennou rýmu a z ananasového melounu mě někdy pálí huba Viděl jsem několik podivnejch smrtí, který způsobila pře-

mrštěná alergická reakce. Myslíš, že Jákov Stoltzfus umřel na něco takového?“

„Ne, myslím, že ho zabili, protože se snažil zabránit tomu, aby lidi na něco takového umírali,“ vytrhl mě Mo z klidu.

„Hele, když jsi to řekl naposled a já chtěl, abys mi to vysvětlil, řekl jsi „to nic“. Mám se ptát znova, nebo to mám pustit k vodě?“ povídám nakvašeně.

Mo vydechnul. „Genetický inženýrství je starší než objev DNA.“

„Cože?“

„Křížení rostlin a vznik nových druhů pravděpodobně sahá až počátkům našeho vlastního druhu. Darwin to pochopil, říkal tomu „umělý výběr“. Mendel pak vynalezl první genetický zákonitosti díky pěstování hrachu. Zaslouhou Luthera Burbanka známe způsob, jak získat daleko víc nových odrůd ovoce a zeleniny, než doteď genetici splácali v našich současných laboratořích.“

„A spojitost s Amishema to má teda jakou? To taky teď pěstují novou zeleninu?“ nechápal jsem.

„Je toho víc. Vnitřky domů jim osvětluje speciální druh světlušek, hnojení rostlin jim zajišťuje druh slimáka-altruisty, který vyhledává kořeny rostlin, aby tam chčípul, rozložil se a přeměnil na živiny. Tohle všechno tvoří přesně „pro předem určený účely a veřejnost o tom nic neví. Je to biotechnologie nejvyššího řádu, bez jakýkoli technizace.“

„A tvůj kamarád Jákob na tom pracoval?“

Mo přikývnul. „Moderní alergologové - ti konvenční vědci -před nedávném zkoumali, jak některý potraviny můžou působit jako katalyzátory alergií. Říkal jsi, že tě po ananasovém melounu v pylový sezóně pálí huba, že jo? To je tím, že se senná rýma díky tomu melounu projeví silněji. Stejný je to s vodním melounem i s pylem chryzantém. Jákob a jeho lidé to ví už padesát let a jsou v tom teď dost napřed. Snaží se vytvořit novou potravinu - myslím, že nějak na bázi rajčat, která by na alergie působila jako anti-katalyzátor. Měla by snížit histamickou reakci na minimum.“

„Něco jako Hismanol, jenomže organickýho původu?“ zeptal jsem se.

„Něco daleko lepšího. Tohle by převálcovalo jakýkoli konvenční léčiva,“ řekl Mo rozhodně.

„Není ti blbě?“ všimnul jsem si velkých kapek potu na Moově obličejí.

„Ne,“ zavrtěl hlavou a odkašlal si. „Já nevím, Jákob...,“ začal se svíjet kašlem.

Natáhnul jsem se, abych ho narovnal a taky chytil volant. Košili měl propocenou. Při dýchání chrčel.

„Mo, vydrž,“ křičel jsem. Přitom jsem držel jednou rukou současně Moa i volant a druhou jsem šátral ve vnitřní kapse kabátu. Konečně jsem prsty nahnátl epinephrinový pero, který jsem tam vždycky nosil, a vyndal ho. Mo seděl za volantem sotva při vědomí, celý zpocený, a jeho tělo bylo už skoro bezvládné. Co nejopatrněji jsem ho odtlačil a zkusil jsem dosáhnout na brzdu. Autáky kolem nás jenom svištěly a oslňovaly mě navíc v zrcátku. Naštěstí jel Mo úplně napravo, takže mě oslepoval jen jeden proud světla. Chodidlem jsem konečně dosáhnul na brzdu a opatrně jsem ji postupně sešlapoval. Jako zázrakem se auto pomalu zastavilo na krajnici a vypadalo to, že jsme celí.

Podíval jsem se na Moa Prudkým pohybem jsem mu vyhrnul košili a vrazil pero do ruky. Nebyl jsem si jistý, jak dlouhou dobu nedýchal, ale nevypadal dobře.

Na autotelefonu jsem vytočil záchranku. „Pošlete mi sem rychle někoho,“ zarval jsem. „Jsem na Pensylvánský dálnici, východním směrem, těsně před odbočkou na Filadelfii. Jmenuju se Dr. Phil D'Amato, oddělení kriminalistiky newyorský policie. Je to naléhavý.“

Nebyl jsem si jistý, že je v anafylaktickém šoku, ale adrenalin mu nemohl moc pntížit. Nahnul jsem se nad jeho hrudník. Necítil jsem tlukot srdce. Ježíši, prosím. Dával jsem Moovi dýchání z úst do úst, bil ho do hrudníku -zoufale jsem se ho snažil udržet naživu. „Do prdele, vydrž!“ Už jsem to ale asi věděl. Po chvíli se dostaví to strašlivý tušení, jako by měl člověk šestý smysl. Nějaká zasraná alergická reakce na něco mi zrovna zabila kamaráda Přímo v náručí. Jenom tak.

Ambulance přijela o osm minut později. Bylo to rychlejší, než co jsem znal ze svých dob v New Yorku. Stejně to bylo jedno. Mo už byl na druhém břehu.

Díval jsem se na autotelefon, zatímco dělali resuscitaci. Namáhali se a snažili se ho přivést zpátky k životu. Musel jsem zavolat Corinne a říct jí to. Ale jedině, co jsem viděl na displeji toho pla-stového telefonu, byl jahodový blond odstín Lauriinejch vlasů.

„Jste v pořádku, doktore D'Amato?“ houkl na mě jeden ze zdravotníků.

, Jo,“ povídám. Asi jsem se třásl.

„Tyhle alergické reakce můžou být docela snadno smrtelné,“ ohlédl se na Moa.

Jo, vo tom mi vykládejte.

„Zavoláte rodině?“ zeptal se mě. Povezou Moa do místní nemocnice - nohama napřed. A já jí to mám říct.

„Jo,“ přikývnul jsem a utřel si hořkou slzu. Bylo mi, jako bych se dusil. Musel jsem se na chvílku zastavit, ovládnout se, jasně odlišit psychické stav od fyzického, abych vůbec mohl pochopit, co se tady děje. Výdech, nádech. Znova Dobrý. Bylo to dobré. Ve skutečnosti jsem se nedusil.

Záchranka odpálila - s Moem uvnitř. To on se dusil a taky na to umřel. Co mně chtěl říct?

Znova jsem se podíval na telefon. Správně bych měl teď jet zpátky k Moovi domů a být s Corinne potom, co jí to oznámím. (Volat jí takovou zprávu by bylo šeredné.) Jenomže já musím zjistit, co se stalo Moovi a to od Corinne půjde těžko. Mo jí nechtěl přidělovat starosti, nesvěřoval se jí. Ne, nejlepším způsobem, jak zjistit, co chtěl Mo ve Filadelfii, bylo rozjet se přesně tam, kam měl namířeno. Jenomže kam měl namířeno?

Podíval jsem se na displej telefonu, zmáčknul pár tlačítek a na malé obrazovce se objevil adresář. Jediný jméno v seznamu s PSČ 215 bylo Sára Fischerova. Byla u něj adresa; kousek od Temple University.

Najel jsem na „Vytočit“ vedle čísla a zmáčknul Enter.

Krach, krach, a pak slabej vzdálenej vyzváněcí tón se slabou ozvěnou.

„Haló?“ ozval se ženský hlas (a blíž, než bych čekal).

„Dobrý večer. Mluvím se Sárrou Fischerovou?“

„Ano,“ přisvědčila „Znám vás?“

„Jsem kamarád Moa Buhlera a dneska večer jsme asi ... nebo spíš jenom on jel k vám.“

„Kdo jste? Je Mo v pořádku?“

„No, teda...,“ začal jsem.

„Hele, kdo skakru jste? Jestli mi neodpovíte jasně, tak zavěším.“

„Jsem Dr. Phil D'Amato. Jsem z kriminalistického oddělení policie New York.“

Na chvílku ztichla. „Vaše jméno mi z nějakýho důvodu zní povědomě,“ přerušila ticho.

„Napsal jsem pár článků...“

„Počkejte,“ slyšel jsem, jak pokládá sluchátko. Šustění novin.

„Máte článek v Discoveru - o bakteriích rezistentních vůči antibiotikům, že jo?*" zeptala se po půl minutě.

„Jo, to mám,“ potvrdil jsem. Najít tak pozorného čtenáře za jiných okolností, moje sebevědomí by značně poporostlo.

„Hmrn, kdy ten článek vyšel?“ vyrazila na mě.

Bože. „Jéé... ke konci minulýho roku,“ hádal jsem.

„Je tady obrázek autora Jak na něm vypadáte?“

„Rovný tmavý vlasy - není jich moc,“ vzpomínám. Kdo si má pamatovat, jak vypadal ten ubohej obrázek?

„Pokračujte,“ pobízela „A knír, docela tlustej, brejle s kovovou obručou.“ Knír jsem si nechal narůst na Jennino výslovné přání a brejle jsem si vzal, když mě tehdy měli malovat.

Pár úderů ticha, pak vzdech: „Dobře. Tak teď mi řekněte, proč voláte a co se stalo Moovi.“

Sárm byt byl ani ne půl hodiny jízdy daleko. Vysvětlil jsem jí ty věci po telefonu. Byla spíš smutná než zaskočená a řekla mi, že mám přijet.

Mluvil jsem s Corinne a snažil jsem se jí to sdělit, jak nejlépe jsem uměl. Mo byl obyčejnej policajt, než se dostal ke kriminalis-tickému, a myslím, že ženy policajtů jsou na tyhle věci nějak připravené. Do prdele, ale jak může někdo být po dvaceti letech šťastnýho manželství připravenej na něco takovýho? Brečela, já brečel s ní, brekot dětí byl slyšet v pozadí. Řekl jsem jí, že přijedu, a vím, že jsem měl. Ale doufal jsem, že Corinne řekne „ne, to je dobrý, Phile, doopravdy, určitě chceš zjistit, proč se to Moovi stalo,“... a přesně tohle taky řekla Lidi jako Gorinne Rodriguezová-vá-Buhlerová se už nenajdou.

Volný parkovací místo jsem našel naproti domu, kde bydlela Sára, jenom přes ulici. V New Yorku by to byl dar shůry. Zandal jsem si košili, utáhnul pásek a předtím, než jsem zazvonil, jsem se vůbec upravil co nejlíp.

Pustila mě bzučákem dovnitř a zůstala v bytě. Nahoru do prvního patra, otevřené dveře, zdraví mě, když běžím po schodech. Konečně jsem tam dofuněl. Měla blond vlasy (barva trochu při-pomínala len), utrápený pohled, ale nenucený, upnmnej úsměv, kterej bych po tej sodě, co mi dala po telefonu, nečekal. Vypadala tak na třicet.

V bytě bylo jenom mírný, jemně blikající světlo (jako na starým obrázku z Paříže) a vonělo to tam lehce levandulí. Zkratil jsem nos. „Pomáhá mi to usnout,“ vysvětlila Sára a nasměrovala mě ke starému prepolstrovanému lehátkovému křeslu. „Zrovna jsem šla spát, když jste zavolal.“

„To se omlouvám...“

„Ne, to já se omlouvám,“ otočila to., „Za to, jak jsem se k vám chovala, když jsem nevěděla, co se stalo Moovi,“ jhlas sejí zadrhnul u Moova jména „Určitě máte hlad, udělám vám něco,“ nabídla Obrátila se a šla směrem k místnosti, co asi byla kuchyň.

Měla bílé kalhoty, a když odcházela, světlo ukázalo její křivky pěkně výrazně.

„Tohle si dejte jako předkrm,“ vrátila se s mísou hroznovýho vína Concordský. Jedno z mých nejoblíbenějších. Dejte si jednu kuličku do pusy, prokousněte ji a převalujte po jazyku -t je to chuť podzimu. Já se ale ani nepohnul.

„Já vím, po tom, co se stalo Moovi, jste podezíravý vůči jaký-mukoli neznámému jídlu, že jo? Nemám vám to za zlé. Ale tohle je v pořádku. Hele, ukážu vám to,“ a natáhla se, vzala si jednu zaprášenou kuličku vína a dala si ji do pusy. „Mmm,“ zamlaskla a vyndala si prstem pecky z pusy. „Vbila Co kdybyste mi vybral sousto. Co?“

V žaludku mi kručelo a skoro se mi točila hlava Uvědomil jsem siže už se musím rozhodnout. Buď hned odejít, pokud tyhle ženský nebudu věřit, a jít se někam najíst, anebo jíst, co mi dává ona Na to, abych tady jen seděl, povídal si s ni a odolával tomu jídlu před sebou, jsem byl až příliš hladověj.

„No dobře, jak chcete,“ pokrčila rameny. „Mám tady nějakou schwarzwaldskou šunku a můžu vám udělat sendvič, nebo taky jenom kafe nebo čaj, jestli chcete.“

„Všechno,“ rozhodl jsem se a vyhrknul na ni: „Totiž, velmi rád si dám sendvič, k němu prosím čaj a zkusím ty hrozny.“ Snědl jsem jednu kuličku. Už dávno vím, že paranoia může oslabit skoro stejně jako nebezpečí, kterého se dotýčný obává.

Za pár minut byla zpátky se sendvičem a čajem. Rozkousnul jsem nejmíň další tři kuličky vína a bylo mi

fajn.

, Jsme ve válce,“ prohodila a položila táč s jídlem na protější

konec stolu. Sendvič byl z nějakýho černýho chleba a úžasně voněl.

„Ve válce?“ podíval jsem se na ni a kousnul do sendviče. „Vy si myslíte, že to, co se stalo Moovi, je práce nějakých teroristů?“

„Ne tak docela“ Sára si s hrnečkem čaje v ruce sedla na křeslo vedle mě. „Tahle válka už trvá hodně dlouho. Je to biologická válka; sahá daleko hlouběji než to, co dnes považujeme za terorismus.“

„Nechápu,“ kroutil jsem hlavou a přitom jsem spolknul kus sendviče, který jsem do teď žvýkal. Bylo příjemný ho cítit na cestě dolů a potom v žaludku.

„Ani nepochopíte. Jen málo lidí to chápe. Myslíte si, že k epidemiím, náhlým masovým alergickým reakcím, chorobám, které zničí celou úrodu nebo vyhladí celé stádo, dochází jen tak náhodou. Někdy to tak doopravdy je. Někdy je za tím něco víc.“ Ustrkla z hrnečku čaje. Něco z toho osvětlení, jejích vlasů, obličeje, možná chuti toho jídla na mě působilo, jako bych byl malý dítě zase zpátky v šedesátých letech. Skoro jsem až předpokládal, že ucítím zapálenou vonnou tyčinku.

„Kdo jste? Teda spíš, co máte společného s Moem?“ zajímalo mě.

„Dělám doktorát tady na TU, zaměření etno-botanická farmakologie. Mo byl jedním z mých zdrojů. Byl to moc fajn chlap,“ vysvětlila Myslím, že jsem jí v koutku oka zahlédl slzu.

, Jo, to byl,“ souhlasil jsem. „A pomáhal vám s disertací o čem? O bakteriálním válčení, o kterým jste mluvila?*

„Ne tak docela,“ usmála se. „Znáte akademický svět, nikdy by mě nenechali dělat disertaci na něco tak neslýchaného. U komise by to neprošlo. Musíte to zakamuflovat, aby to znělo neškodně. Poradný věci tam musíte dostat pod rukou, hezky je tam propašovat. Takže, jo, podtextem mojí práce byla, jak my, teda jak já, říkám, bb-válka To ale znamená daleko víc než jen bakteriální válčení; a jo, Mo byl jeden z těch, který mně pomáhali s výzkumem.“

Mluvila jako Mo, to je dobrý. „A Amishové s tím mají něco společného?¹“

„Ano i ne. Amishové nejsou jednotná skupina, mají spoustu různých stylů a hodnot....“

, Já vím,“ pokývnul jsem hlavou. „A některý z nich - třeba nějaká odštěpenecká skupina -jsou zapojený do té bio-války?“

„Ta hlavní skupina zapojená do bio-války ve skutečnosti amis-hovská není, přestože sídlí nedaleko Lancasteru. Žijou v téhle oblasti nejmíň sto padesát let.. Lidé si ale stejně myslí, že to Amishové jsou, protože mají těsný vztah k půdě a žijou skoro bez techniky. Ale Amishové to nejsou. Opravdový Amishové by něco takového nikdy nedělali. Někteří z Amishů ale vědí, co se tady děje.“

„Víte toho o nich dost,“ řekl jsem uznale.

Trochu se začervenala „Jsem bývalý Amish. Šla jsem si za svými zájmy, jak to jenom v církvi šíp. Prosila jsem u biskupa, aby mě nechal jít na univerzitu. Věděl, co všechno je v sázce, jak důležitý je to, co studuju, ale přesto mi to nedovolil. Řekl, že místo ženy je v domácnosti. Asi se mě tím snažil chránit, ale já jsem tam nemohla zůstat.“

„Znáš... teda znáte... hele, nemohli bychom si tykat?“ navrhnul jsem.

„Proč ne,“ souhlasila

„Znáš Jákoba Stoltzfuse?“ zeptal jsem se.

Sára přikývla, měla přitom stažené rty. „Byl to můj strýček, bratr mé matky,“ odhodlala se nakonec.

„Promiň.“ *Viděl* jsem, že ví, že je mrtvěj. „Kdo ti o tom řekl?“ zeptal jsem se mírně.

„Amos, bratranec, Jákobův syn. Má telefonní budku,“ vysvětlila

„Aha.“ To je ale večer! „Myslím, že si Mo myslel, že ty lidi -ty jako Amishové - nějak zabili Jákoba“ Roztrásla se jí brada, neměla daleko k slzám. „Ano, zabili, Mo měl pravdu. A Moa zabili taky oni,“ dodala

Položil jsem talíř a natáhl se, abych ji utěšil. Nestačilo to. Vstal jsem, došel k ní a objal ji. Vstala z křesla a celá se chvěla, pak se mi zhroutila do náručí, brečela a třásla se. Přes krinolínovou košili jsem cítil její tělo, tlukot jejího srdce.

„To bude dobrý. Neboj. S takovýma parchantama přicházím do styku v práci pořád. Dostaneme je, slibuju,“ utěšuju ji.

Zakroutila hlavou opřenu o můj hrudník. „S takovýma ne.“

„Dostanem je,“ zopakoval jsem.

Držela se mě, pak se odtáhla „Omlouvám se. Nechtěla jsem takhle odpadnout.“ Podívala se na prázdný hrneček od čaje. „Nedáš si skleničku vína?“

Podíval jsem se na hodinky. Už bylo 21:45 a byl jsem unave-nej. Chtěl jsem se toho ale dozvědět ještě víc. „Jo, dám si - ale jenom jednu.“

Na tváři se jí objevil nesmělý úsměv. Odešla do kuchyně. Vrátila se s dvěma skleničkami temně červeného vína Posadil jsem se a trochu usrknul. Chutnalo dobře - trochu jako portugalské, chuť po ovoci a příjemný nádech dřeva

„To je místní. Chutná?“ řekla najednou.

„Jo, je dobrý,“ potvrdil jsem.

Trochu se napila, zavřela oči a zaklonila hlavu. Oči se jí pod napůl zavřenými víčky třpytily jako polodrahokamy.

Potřeboval jsem se teď ale soustředit na ten problém. „Jak se v tyhle bio-válce zabíjí? Co udělali Jákobovi a Moovi?“ vrátil jsem se k tématu.

Zůstala se zavřenýma očima déle, než bych čekal; skoro jako by snila s pootevřenými víčky, nebo jako by pomalu usínala Po chvíli oči otevřela, podívala se na mě a pomalu zakroutila hlavou. „Znají spoustu způsobů, jak tě zabít, tím posledním je nějaký katalyzátor v jídle, který x-krát znásobí účinek jakýkoli alergie. Myslíme si, že je to speciální druh Crenshawova melounu.“ Vstala, vypadala rozrušeně. „Dám si ještě jednu, určitě taky nechceš?“ _ „Určitě ne, díky,“ poděkoval jsem a podíval se na svou skleničku, když odcházela do kuchyně. Hádám, že katalyzátor z toho zasnáho melounu je v tyhle skleničce.

Slyšel jsem, jak se v kuchyni rozbíjí sklo nebo něco takového.

Vběhl jsem tam.

Sára stála naproti a dívala se na rozbitou malou lampu s cylindrem, která sice svítila bílým světlem, ale uvnitř

nehořela. Nějací brouci roztáhli křídla a uletěli.

„Omlouvám se,“ vyhrkla. Začala znova brečet. „Srazila jsem to. Dneška fakt nejsem ve své kůži.“

„Nikdo by nebyl ve své kůži, být v takovéhle situaci,“ snažil jsem se ji podpořit.

Znovu mě objala a pevně stiskla. Instinktivně jsem jí dal pusku na tvář, sotva jsem se jí dotknul. Doufal jsem v tu chvíli, že to pochopila jen jako bratrské gesto.

„Zůstaň tady se mnou přes noc. Táhle otevřu gauč a budeš mít své soukromí. Já budu spát v ložnici. Bojím se...,“ zašeptala

Já se taky bál, protože část mého já najednou zatoužila zvednout ji, odnést do ložnice, na gauč, nebo kamkoli, to je jedno; položit, jemně ji svlíct, pohrávat si prsty s jejími sladce vonícími vlasy a...

Měl jsem ale taky přece hodně rád Jennu. A přestože jsme spolu formálně neuzavřeli nějaký životní svazek.

„Není mi dobře,“ Sára přerušila mé myšlenky a trochu se odtáhla. „Měla jsem nějaký víno, už než jsi přišel a...,“ najednou bezvládně svěsila hlavu, prohnula se a obrátila oči v sloup.

„Hej, slyšíš mě?“ Pokoušel jsem se ji nejdřív probrat, pak jsem ji vzal do náručí a odnesl do ložnice. Položil jsem ji na postel co nejšetrněji a nahmatat puls. Byl možná trochu zrychlený, ale jinak v pořádku. „Jseš v pořádku, byl to jenom trochu šok a vyčerpání,“ promluvil jsem na ni.

Trochu se protáhla a vzala mě za ruku. Držel jsem ji dlouho,

než uvolnila stisk a usnula. Potom jsem potichu odešel do vedlejší místnosti. Byl jsem moc unavený na to, abych kamkoli došel nebo abych zjišťoval, jak se otevírá ten gauč. Prostě jsem se na něj natáhnul. Ještě jsem předtím zvládnul zout si boty, a pak už jsem usnul spánkem spravedlivých. Poslední myšlenky se mi točily okolo toho, že se musím znova jet podívat na farmu Jáкова Stoltz-fuse. Ta lampa na zemi byla úžasná, doufám, že jsem nebyl něčím nafetovaný, ale už bylo příliš pozdě na to, abych v té věci něco podnikal, zvláště když jsem byl...

Druhý den jsem se probudil s trhnutím, podepřel si hlavu ještě oslabenou rukou a naklonil jsem se zrovna ve chvíli, kdy Sára vcházela do své ložnice. Měla mokrej zadek, takže asi šla ze sprchy. Umím si představit horší věci, který člověka můžou potkat po probuzení.

„Asi pojedu rovnou na Jákovu farmu,“ povídám jí, když jsme snídali celozrnný chleba, vajíčka nahniličko a Darjeeling, kterej chutnal skoro jako prvotřídní likér.

„Proč?“

„Má nejtěsnější spojitost s místem čmu,“ a spolknul jsem sousto.

„Pojedu s tebou,“ podívala se na mě.

„Včera večer ti bylo dost blbě...,“ chtěl jsem namítnout.

„Jo, ale tobě taky. Teď je mi dobře. Kromě toho mě potřebuješ, abych ti ujasnila, kdo to jsou Amishové a co vůbec hledáš,“ skočila mi do řeči.

Měla pravdu. „Tak dobře,“ povídám.

„No výborně. Mimochodem, co tam teda vůbec chceš najít?“

„Fakt nevím,“ přiznal jsem. „Mo mi strašně chtěl u Jáкова něco ukázat.“

Sára přemýšlela a zachmuřila se., Jákob pracoval na protilátce proti katalyzátoru alergenů. Ale tyhle věci se vyvíjejí hrozně pomalu, trvá to léta, než se katalyzátor v těle nahromadí v nebezpečný koncentraci. Takže nechápu, co vám mohl Jákob ukázat, když jste tam měli jet jenom na otočku.“

Kdyby mi tohle řekla včera večer, chutnalo by mi to víno a sendvič ještě víc. „Tak jako tak, stejně nemáme, kde jinde hledat,“ pokrčil jsem rameny a uřízl jsem výšek posledního vejce.

Co to ale potom znamená v případě Moovy vraždy? To mu někdo taky dával pomalu působící jed, který se v nich obou hromadil x let a nakonec je oba zabil y tentýž den?

To není moc pravděpodobný. Vypadá to, že ve hře je víc než jeden katalyzátor. Zajímalo by mě, jestli Mo řekl Jákobovi něco o mně a mé návštěvě. Doufal jsem, že ne. To poslední, co bych chtěl, je vědomí, že tím rozhodujícím druhým katalyzátorem jsem nějakým způsobem já sám.

O hodinu později jsme byli na pensylvánce a jeli směrem na západ. Slunce pálilo a foukal svěží vítr - byl by to úžasný den na projížďku, kdybychom nejeli vyšetřovat smrt jednoho z nejlepších lidí, který jsem kdy znal. Volal jsem Corinne, abych se ujistil, že jsou s holkama v pořádku. Řekl jsem jí, že se zkusím zastavit, jestli to půjde.

„Řekni mi víc o ty své doktorský práci. O skutečným výzkumu, ne divadýlku pro komisi,“ přerušil jsem mlčení.

„Víš co, strašná spousta lidí si ztotožňuje vědu s těma hi-tech věcičkama, který vědci používají. Když to nejsou počítače, mikroskopy s bůhvíjakým zvětšením, poslední barviva na bázi DNA, tak to musí být nejspíš kouzlo, pověra nebo povídačka. Jenomže věda je v podstatě především metoda, způsob racionálního zkoumání tohoto světa a hejblátka a hračky jsou až druhotný. Jo, jasně, že to vybavení je úžasný a daleko víc nám otvírá tenhle svět pro kognitivní vnímání a zpřístupňuje ho analýze. Ale pokud jsou některé části tohoto světa naší analýze a experimentování přístupné už tak, zkoumatelné pouhým okem nebo rukama, není tohle všechno vybavení trochu zbytečné?“

„A ty tvrdíš, že zemědělství, pěstování rostlin a chov zvířat, zkrátka takovej typ manipulace s přírodou lidí provádějí už po tisíciletí a bez jakýhokoli vyspělého vybavení?“ hádal jsem.

„Přesně tak,“ potvrdila mi Sára „Tohle ale těžko vyvolá spor a ani to není důvod někoho zabít. Tvrdím, že některý lidi to využívají ještě za jiným účelem než vypěstování lepší plodiny. Tvrdím, že na tom vydělávají peníze, udržují se tím u moci a likvidují tím taky všechny, kdo se jmi postaví do cesty. A dělají to lidem před nosem už dlouhou dobu.“

„V podstatě takovej biologické organizované zločin,“ uzavíral jsem nahlas.

„Jo, dá se to tak říct,“ souhlasně pokývla Sára

„A máš nějaký jinej příklad než svoji hypotézu o alergenech, nějaký důkaz?“ chtěl jsem vědět.

„Je to fakt, ne hypotéza - to tě ujišťuju,“ ohradila se Sára „Ale tady máš příklad: Napadlo tě někdy, proč jsou lidi tady v Americe po druhé světové válce jeden k druhému tak hrubí?“

„O čem to mluvíš?“ nechápal jsem.

„V sociologické literatuře se o tom často píše. Ve Spojených státech nejmíň v celé první polovině dvacátého století vládla v mezilidských vztazích, ať už na veřejnosti, v práci nebo ve vztazích osobních, určitá laskavost a zdvořilost. A pak se to začalo celý rozpadat. Každý si toho všimne. Některý M říkají, že za to může tlak, který vzniknul jako vedlejší produkt atomového věku. Nebo přej taky fakt, že jsme jako hlavní způsob vzdělávání dětí vyměnili Školní třídu za televizní obrazovku. Možných viníků je spousta. Já si o tom ale myslím svoje,“ pustila se do vysvětlování.

„A to?“

„JPo druhé světové válce žili v atomovém věku všichni,“ rozjela se znova. „Anglie a celý západní svět měla televizi, auta a všechno, co se obvykle označuje za stimulatory těchto jevů. Amerika se liší množstvím zemědělské půdy - poskytuje dostatek prostoru k pěstování celých sklizní něčeho, na co má většina lidí jen lehkou alergii. Myslím, že příčinou toho všeobecného podráždění, nedostatku zdvořilosti, je prostě něco, co se nám všem dostalo pod kůži, nějaký alergen, který k tomu účelu vytvořili.“

Panebože, už chápu, proč má tahle ženská problémy s tou komisí. Mohl bych ale hrát její hru; už dřív mi došlo, že není zdravý si dělat srandu z šílenců., Japonci ke konci války připravovali jeden plán: chtěli vyslat balony, který by nesly nějaký biologický prostředky, v podstatě smrtelný choroby.“

Sára pokývla hlavou. „Japonci jsou jeden z nejvyspělejších národů na Zemi, co se týče znalosti zemědělství. Nevím, jestli do tohohle byli nějak zapojení, ale...“

Zazvonil telefon.

McLuhan prý jednou poznamenal, že auta jsou v našem tech-nizovaném světě jediným místem, kde můžete utéct všem, který vás shánějí a ruší telefonem. To bylo ale samozřejmě před nástupem autotelefonů.

, Jialó,“ zvednul jsem to.

„Haló?“ odpověděl mi hlas ve sluchátku. Zněl mužsky, měl divnej přízvuk, byl rmladej, ale hlubokej.

, Ano?“ netušil jsem, kdo to je.

„Pane Buhlere, jste to vy?“ konečně něco řekl.

„Ehm, nejsem, mám mu předat nějakou zprávu?“ otázal jsem se.

Ticho. Po chvíli: „Nerozumím tomu. Tohle číslo snad není do auta pana Buhlera?“

„Číslo je v pořádku, ale...,“ chtěl jsem vysvětlit.

„Kde je Mo Buhler?“ neznámý hlas se důrazně dožadoval odpovědi.

„No, je...,“ začal jsem.

Uslyšel jsem zvláštní cvakání, pak vyzváněcí tón.

„Má to zpětné vytáčení volajícího?“ zeptal jsem se Sáry a taky sám sebe. Zmáčknu *69, jako se to dělá na normálních telefonech, a Enter. „Vítejte do centra bezdrátových služeb společnosti AT&T. Účastník, kterého právě voláte, je nedostupný, nebo je mimo pokrytí signálem...,“ oznámil jiný hluboký hlas.

„To byl Amos,“ podívala se na mě Sára „Že by ten kluk telefonoval?“ zeptal jsem se jak pitomec. Sára přikývla

„Musí pořád ještě být otrsenej kvůli svému otci,“ přemýšlel jsem nahlas.

„Myslím, že svého otce zabil,“ šokovala mě Sára.

Jeli jsem do pensylvánského vnitrozemí. Černou, šedou a nepřírozený barvy billboardů postupně nahradila zelená, hnědá a přírodní barvy krajiny, se kterými jsem se potkal už včera Dneska mě ale nijak netěšily. Uvědomil jsem si, že takhle příroda vypadá vždycky, její krásu si romantizujeme. Příroda sice krásná je, ale je taky původcem období sucha, hladomoru, zeměřesení, nemoci a smrti v různých podobách... Otázkou zůstává, jestli něco je na Sárině teorii, že některý lidi tyhle odvrácený straně přírody pomáhají se projevit.

Dopověděla mi všechno o Amosovi. Bylo mu šestnáct, měl jenom formální základní vzdělání z nějaký

jednotlivky jako ostatní Arnishové, ale stejně jako některý z jiných odštěpeneckých skupin byl samouk přírodních věd a biologické alchymie. Učil se u otce.

„Takže proč by ho zabíjel?“ divil jsem se.

„Amos není jenom rašící vědec v amishovském stylu, je to taky typický tvrdohlavý amishovský dítě. Dost se bouří. Chlastal, jezdil autem - dohromady s ostatním výkvětem z amishovských gangů.“

„Gangů?“

„Jo, gangů. Haurové, Ammiové a Lovci, to jsou tři hlavní. Hos-tetler o nich píše ve svých knihách. Ale jsou i další, menší. Jákob nechtěl, aby byl jeho syn jejich členem. Věčně se o tom* hádali.“

„A ty si myslíš, že tohle dovedlo Amose k vraždě vlastního otce?“ zeptal jsem se nedůvěřivě.

„Tak hele, Jákob je mrtvěj, ne? A já jsem si naprosto jistá, že jeden z těch gangů, ke kterým Amos patří, je ve spojení s biologickou mafií, o který jsem ti říkala a která má taky na svědomí smrt Moa“

Zbytek cesty jsme mlčeli. Nevěděl jsem, co si mám o tyhle ženský a jejích myšlenkách myslet.

Konečně jsme dorazili na Northstar Road a na cestu, která vedla k farmě Jákoba Stoltzfuse. „Myslím, že bude lepší, když zaparkujeme tady a půjdeš sám,“ navrhla Sára „Auta a cizí ženské vzbudí pozornost Arnishů daleko snáz než muž, kterej jde pěšky, zvlášť když je Angličan. Tak říkají...“

„Já vím. Ten film jsem viděl taky. Ale Mo povídal, že Jákobovi auta nevadí.“

„Jákob je teď mrtvěj. To, co měl rád on a co má ráda jeho rodina, můžou bejt dvě odlišný věci,“ namítla Sára

Vzpomněl jsem si na to, jak byl včera Jákobův bratr (další ze Sáfiných strýčků) nepřátelský. „Tak dobře, asi víš, o čem mluvíš. Budu zpátky za půl, za tři čtvrtě hodiny.“

„Fajn,“ stiskla mi ruku a usmála se.

Táhnul jsem se po ty prašný cestě, aniž jsem ve skutečnosti věděl, co na jejím konci chci najít.

Určitě ne to, co jsem našel.

Cítil jsem kouř (jako z něčeho spálenýho) ještě předtím, než jsem došel k domu a stodole. Obojí shořelo do základů. Pane Bože, doufám, že tam nikdo nebyl, když to trávová čapla.

„Haló?“ zakřičel jsem.

V tom volném prostoru mi odpověděla ozvěna. Ohlídl jsem se a poslouchal. *Žádný* zvířata, dobytek. I křaplavej psí štěkot bych uvítal.

Šel jsem k tomu, co zůstalo ze stodoly, a prohrábnul jsem nohou zuhelnatělé dřevo. Jeden nebo dva uhlíky ožily, a pak zase uhasly. Bylo skoro poledne. Odhadnul jsem, že se to stalo tak před šesti hodinami a stalo se to rychle. Nejsem ale žádný odborník, co se týče požárů. Rozehnal jsem rukou smradlavý mračno kouře. Vyndal jsem baterku - pěkně výkonná hračka, má svítit jako denní světlo; dala mi ji Jenna - a šel jsem se podívat do stodoly. Ať už tady prováděli cokoli, moc z toho nezůstalo...

Moji pozornost přitáhlo něco zeleného, bylo to zelenější než tráva. Byly to částečně shořelé desky nějaký starý knížky. Zbyla jenom jejich přední část, ta zadní a listy byly na prach. Viděl jsem nějaký postaru napsaný pozlacený písmena. Dotknul jsem se toho konečkem prstu - bylo to teplý, ale ne zas horký. Zvednul jsem to a pořádně prohlídl.

„Rod“ jsem viděl na jedny řádce a na další bylo „bank“.

Bank.. .banka, pomyslel jsem si, rod banka Co to je, amishov-ská vkladní knížka z nějaký Rodinný křupanský banky?

Ne, nevypadalo to na desky vkladní knížky. Navíc „r“ bylo malé, ne velké. Banka, banka, eee... počkat, neříkal mi Mo včera něco, kde byla banka? Banka... No jasně, „zásluhou Burbanka“. Darwin a Burbank. Luther Burbank!

Přítel přírody od Luthera Burbanka - tak se jmenovala knížka, jejíž ohořelý zbytky jsem teď držel v ruce. Půjčil jsem si ji jednou v Allertonský knihovně a přišla mi báječná.

Alespoň v jedné věci měli Mo se Sárrou pravdu: Ámishové (teda aspoň některý) četli daleko víc, než se čte na základce.

„Vy jste tady zase!“

Málem jsem vyletěl z kůže.

Ohlídl jsem se. „Áá, pan...“, byl to ten chlap, kterýho jsme tady viděli včera, Jákobův bratr.

„Izák Stoltzfus,“ doplnil mě. „Co tady děláte?“

Jeho hlas zněl dost znepokojivě a díval se na mě pěkně našťavaně, až jsem si na chvíli pomyslel, že mě obviní ze žhářství. „Izáku. Pane Stoltzfusi. Zrovna jsem přišel. Upřímnou soustrast. Co se stalo?“ oslovil jsem ho.

„Rodina mého bratra díky bohu dneska časně ráno ještě před rozedněním odjela k příbuzným do Ohia. Takže nikdo nebyl zraněn. Jel jsem s nimi na nádraží do Lancastera. Když jsem se o pár hodin později vrátil, našel jsem tohle.“ Beznadějně ukazoval ke zničenému domu a stodole; v tom gestu byla cítit zvláštní odevzdanost.

„Můžu se zeptat, na čem tady váš bratr pracoval?“ risknul jsem otázku.

Izák ji buď neslyšel, nebo dělal, že neslyší. Prostě pokračoval v načatém vyprávění. „Ztrátu materiálu, nebo dokonce i zvírat či rostlin přezijeme, skutečnou hodnotou tohoto světa jsou lidé.“

„To samozřejmě,“ přitakal jsem, „ale zpátky k mé...“

„Měl byste se taky podívat, jestli je vaše rodina v pořádku, jestli nejsou v nebezpečí.“

„Moje rodina?“ nechápal jsem.

Izák pokývnul hlavou. „Mám ještě práci,“ ukázal směrem na pole. „Bratr měl tri nádherný koně, zmizeli beze stopy. Myslím, že bude nejlepší, když už půjdete.“ Otočil se a odešel.

„Počkejte...“, zavolal jsem, on ale nereagoval.

Podíval jsem se na desky Burbankovy knihy. Ani tahle farma, ani ty Sářiny za vlasy přitažený teorie, ani tahle kniha, nic z toho jsem nechápal natolik, aby mi to dávalo smysl.

Ale co Izák, do prdele, myslel tím „vaše rodina“?

Jenna byla někde v zámoří a to přeci není rodina, teda zatím. Příbuzný žili v Teanecku, sestra si vzala nějakýho Izraelce a teď žila v Brooklynu... Co ti mají společného s tím, co se děje tady?

Ty vole, no přeci nic! Izák tím vůbec nemyslel je.

Dneska mám nějaký dlouhý vedení. Nejspíš si mě spletl s Moem, viděl nás tady oba poprvý v životě.

To mluvil o Moově rodině, o Corinne s dětma,

Hnal jsem zpátky k autu. Kdykoli jsem došlápnul nohou na zem, vyvalil se na mě oblak prachu a kouře, pokaždý v trochu jiným poměru, a rozdíral mi hrdlo.

„Co se stalo?“ nechápala Sára.

Mávnul jsem rukou, skočil do auta a okamžitě vytočil Corinne. Vyzvánění. Nikdo to nebere.

„Tak co se děje?“ zopakovala otázku.

Rychle jsem to na ni vychrlil. „Jedeme tam,“ podíval jsem se za sebe a otočil auto. Gumy zapištěly a my jsme frčeli zpátky na dálnici.

„Hele, to je v pohodě. Je sobota, Corinne může být s dětma na nákupu,“ snažila se mě Sára uklidnit.

„To jistě - den potom, co mi jejich táta umřel v náručí.“

„No, dobře, ale předpokládám, že nechceš to auto někam narvat. Jsme tam za deset minut.“

Přikývnul jsem na znamení souhlasu. Znova jsem vytočil Corinne. Furt jenom vyzvánění.

„Ten požár nejspíš způsobily světlušky,“ najednou povídá Sára

„Cože?“

„Světlušky. Některý Ámishové je používají k osvětlení interiérů,“ dovysvětlila

„Jo, Mo se o tom zmiňoval. Ale světlušky přece produkují chladné světlo, říká se tomu bioluminescence, to není žádný teplo.“

„Ty, které jsem tady viděla, ne. Jsou infikované určitým typem bakterie, která produkuje teplo. V podstatě jsou ty bakterie spíš jejich symbionty, než že by to byla infekce. A dohromady pak vytvářejí světlo i teplo. Tenhle druh tady využívají některý lidi, když se přiblíží zima. Já jsem taky měla takovou jednu lampičku s mendelovským světlem, tak tomu totiž říkají. Vzpomínáš? Ta, co se u mě včera večer rozbila“

„Takže ty si myslíš, že jedna z těch... lampiček se najednou zbláznila a způsobila požár?“ nemohl jsem uvěřit. Najednou jsem měl před očima obraz sebe sama, jak hořím na gauči ve spánku.

Sára si skousla ret. „Je to možná ještě horší. Možná že ji někdo nastavil tak, aby se zbláznila. Nebo ji dokonce už s tím záměrem vyrobil. To by potom byla taková bioluminiscenční biotermická časovaná bomba“

„Ta tvoje biosebranka toho, koukám, zvládne docela dost. Nejdřív to byly alergeny, který způsobují slabý podráždění u milionů lidí, pak katalyzátory, který zesílí účinek dalších alergenů natolik, že to zabilo už aspoň dva chlapy, potom ráj skej protlak právě proti těmhle katalyzátorům a teď samozápalné světlušky.“

„Vůbec to od sebe nemá tak daleko, když se zabýváš společnou evolucí druhů nebo symbiózou. Sakra, vždyť my sami v sobě máme kmen acklofilních bakterií, který nám pomáhají trávit. Mezi nima a náma je daleko větší rozdíl než mezi bakterií produkující teplo a světluškou.“

Šlápnul jsem na plyn a modlil se, aby nás nevy Chytal něj akej poctívej pensylvánskej flojd.

„To je právě ten problém. Společná evoluce druhů a biotechnologie jsou požehnání a prokletí zároveň. Má-li všechno organický původ a ty to budeš křížit, vytvoříš úžasný věci. Můžeš ale taky vytvořit světlušku, který

zapálí dům.“

Konečně jsme dojeli k Moově domu.

„Jo!“ aspoň pořád stál. Na příjezdový cestě ale nebylo auto. A dveře zůstaly napůl otevřené.

„Počkáš v autě,“ řekl jsem rozhodně.

Sára chtěla protestovat.

„Hele, možná že tady máme co dělat se zabijákama. Sama jsi to říkala Když půjdeš se mnou, tak mi to jenom ztížíš, protože budu muset chránit ještě tebe.“

„Tak dobře,“ souhlasila nakonec.

Vystoupil jsem z auta.

Naneštěstí jsem neměl svou zbraň. (Je tedy pravda, že jsem ji vlastně stejně nikdy nepoužíval.) Vyfasoval jsem jednu hned, jak jsem přišel k policajtům, a taky jsem ji hned uklidil do šatníku. Teď se ukazuje, že to nebyl zrovna ten nejchytřejší tah v mém životě.

Co nejvíc potichu jsem vešel do domu. Bylo lepší se neprozradit. Kdyby Corinne s dětma byla doma a já na ně takhle najednou vyrazil a vyděsil je, mohl bych se omluvit potom.

Prošel jsem vstupní halou a jídelnou, kam jsem se včera nestihl podívat, abych ocenil Corinnino kuchařské umění. Pak přes kuchyni do chodby a...

Viděl jsem na zemi vyčnívat z ložnice hlavu - jahodový blond odstín.

Někdo nad tou hlavou stál.

„Laurie!“ zařval jsem, skokem byl v ložnici a odhodil kluka, který nad ní obkročmo stál.

„Co...“ chtěl něco říct. Zvednul jsem ho, jak byl, a fláknul jsem s ním o stěnu. Nevěděl jsem, na koho se mám otočit dřív, jestli na Laurie nebo na něj. Došlo mi, že s tím dítětem za zády toho pro Laurie moc neudělám. Stáhnul jsem prostěradlo z postele, pořádně ho sroloval a šel toho zmetka svázat.

Jane, já jsem...“ Byl docela hotovej, nejspíš z toho nárazu.

„Drž hubu a buď rád, že tě hned nezastřelím.“

„Ale já jsem...“

„Drž hubu, povídám.“ Svázel jsem ho co nejpevněji. Pak jsem ho natočil tak, abych na něj aspoň jedním okem viděl, než se postarám o Laurie.

„Laurie,“ oslovil jsem ji něžně a popleskal jsem ji rukou po obličejí. Bez reakce. Byla nějak prochládlá. Nadzvednul jsem jí oční víčko a viděl rozšířenou zornici. Celý oko jí kmitalo ze strany na stranu, jako by byla sjetá po bůhvíjakým fetu.

„Kurva, cos to s ní proved? Kde její matka a sestra?“ zařval jsem.

„Nevím, teda jako že nevím, kde jsou. Já jí nic neudělal, ale můžu jí pomoci,“ bránil se.

, Jo, to určitě. Nebude ti teda vadit, když zavolám záchranku.“

„Ne, prosím vás, pane, nedělejte to!“ prosil mě. Hlas toho kluka mi zněl povědomě. No jasně, Amos Stoltzfus!

„Než se dostane do nemocnice, tak umře. Mám tady ale něco, čím ji můžu zachránit,“ snažil se mě přesvědčit.

„Tak jako jsi zachránil svého tátu?“ zaútočil jsem.

Najednou se mu v očích zaleskly slzy. „Dostal jsem se tam moc pozdě, už jsem mu nemohl pomoci. Jak víte, že můj otec... aha, už chápu, jste ten kamarád Moa Buhlera, se kterým jsem mluvil dneska ráno.“

Nevěnoval jsem mu pozornost a chystal jsem se odejít.

„Prosím Vás, nechod'te. Já mám Laurie taky rád. My spolu cho... my jsme spolu chodili.“

Otočil jsem se a zvednul ho ze země. „Jo? To ti mám věřit? Jak můžu vědět, žeš jí tohle nějak nezpůsobil ty?“

„Mám na to v kapse lék. Je v raský formě. Klidně toho půlku vypiju, abych vám dokázal, že to je v pohodě. Zbytek pak dejte Laurie. A dělejte, nemáme moc času.“

Chvilku jsem přemýšlel, pak jsem se podíval na Laurie. Neměl jsem co ztratit, když toho ten kluk půlku vypije, ať už je to cokoli. „Tak dobře,“ souhlasil jsem. „V který kapse?“

Ukázal na levou přední u džin.

Vytáhnul jsem malou lahvičku. Bylo toho tak sto mililitrů.

„Jseš si jistý, že to chceš vypít?“ ujišťoval jsem se. Udělalo se mi najednou nějak blbě od žaludku. Nechtěl jsem sekundovat nějakému bláznivému dítěti-otcovrahovi při sebevraždě.

„Je mi jedno, jestli mi to dáte, nebo ne. Hlavně už ale dejte napít Laurie! Prosím vás o to,“ žádal mě úpěnlivě.

Ve své práci se věčně rozhoduju podle instinktu, jenom se ta rozhodnutí většinou netýkají lidí, kteří jsou mi blízcí. Ještě chvíli jsem přemýšlel, a pak jsem se rozhodl.

Vykašlal jsem se. Na to dávat tomu klukovi napít a šel rovnou k Laurie. Dělal se mi zle z toho lít doni nějakou tekutinu, když byla pořád v bezvědomí.

„Vstřebává se to u kořene jazyka *Zabírá* to dost rychle,“ promluvil na mě Amos.

Bože, doufám, že ten kluk mluví pravdu. Zabiju ho holejma rukama, jestli to Laurie neudělá dobře. Nakapal jsem jí pár mililitrů na jazyk Uběhlo pár vteřin. Nic. Už je to půl minuty, teď tři čtvrtě... „Do prdele, jak dlouho to bude tr...“

Laurie zívla a protáhla se, skoro jako na zavanou. „Laurie?“ vykřikl jsem a poplácal ji po tváři,

„Ááá...“, zívla znova a otevřela oči. Usmála se. „Phile?“

„Jo, jsem to já. Už je to dobrý, Laurie,“ pokývnul jsem hlavou.

„Laurie!“ vyrazil ze sebe Amos na druhé straně místnosti.

Laurie vstala „Amosi? Co tady děláš? A proč jsi takhle sváza-nej?“

Podívala se na něj a pak na mě, jako bysme se oba zbláznili.

„To je dlouhá historie,“ řekl jsem a šel jsem odvázat Amose. Trochu jsem se na něj zazubil. „Máš štěstí, kluku, žeš měl pravdu.“

Taky se pousmál.

„Kde máš mámu s Emmou?“ otočil jsem se na Laurie.

Takhle smutný výraz jsem u Laurie ještě neviděl. „Šly dnes ráno na pohřební službu, aby zařídily tátův pohřeb. Vzaly si vaše auto. Máma našla klíčky v tašce.“ Začala plakat.

Amos ji objal a utěšoval.

„Máš nějakou představu, co se ti stalo potom, co máma s Emmou odešly?“ oslovil jsem ji mírně.

„No, chodila tady taková milá paní a prodávala různé věci. Takový ty mejdla, voňavky a potřeby do domácnosti. Bylo to něco jako Avon, ale jméno ty firmy jsem nikdy neslyšela Nabídla mi, jestli si nechci přivonět k nějakému novému parfému; byl úžasnej, jako spojení šelíku a oceánu. A potom... Už nevím, myslím, že jste na mě volal, a pak jsem viděla přivázanýho Amose a .. Co se stalo? To jsem omdlela?“

„No...“, chtěl jsem začít.

„Ehm, pane... Phile,“ skočil mi Amos do řeči.

„Příjmením jsem Dr. D'Amato, ale přátelé mi říkají Phile. A ty sis to vysloužil na výbornou,“ pousmál jsem se.

„Dobře, děkuju, doktore D'Amato, chci říct, Phile, neměli bysme se tady moc dlouho zdržovat. Ty lidi...“

„Co tím myslíš?“ nechápal jsem.

„Nezdá se mi tady to světlo. Zabili mi tátu, pokusili se otrávit Laurie, bůhvíco všechno ještě vymysleli.“

„Jo, rozumím tomu.“ Znovu se mi vybavila Stoltzfusova farma, v podstatě Amosova farma - ten popel smísenej s prachem.

Podíval jsem se na Laurie. „Jsem v pořádku. Ale proč musíme odejít?“ divila se Laurie.

„Hele, prostě pojd',“ pokývnul jsem hlavou jako ten, kdo ví víc, a spolu s Amosem jsme ji nasměrovali ze dveří. Když jsme vyšli z domu, hned mě zarazilo, že tam není ani Sára, ani moje auto (teda Moovo).

Hned potom mě *zarazil* ten silný žár zezadu na krku. Popad jsem Laurie a Amose a běželi jsme přes ulici. Pak jsme se ohlídlí za sebe.

Ze všech oken vyskakovaly zářivý modrobílý plameny a olizovaly střechu a zdi domu a teď se natahovaly až do zahrady. Takové barvy jsem v životě neviděl.

Laurie vyjekla hrůzou. Amos ji pevně stisknul. „Světlušky,“ řekl sotva slyšitelně.

Dům za pár minut shořel do základů.

Stáli jsme jako oněmělí. Byli jsme v šoku, třáslí jsme se, chvíli nám bylo horko, chvíli zima A zdálo se nám, že to všechno trvá strašně dlouho.

Pak jsem si uvědomil, že se mi nějak ztěžka dýchá. Přemýšlel jsem o alergických reakcích. Přemýšlel jsem o Sáře.

„Museli Sáru unést,“ přerušil jsem ticho.

„Sára?“ podíval se na mě Amos udiveně; držel přitom v milujícím objetí Laurie; vzlykala „Sáru Fischerovou,“ přítakal jsem.

Laurie s Amosem pokývli hlavou.

„Zнала se s mým otcem,“ povídá Laurie.

„Je to moje sestra,“ přidal se Amos.

„Cože?“ otočil jsem se na Amose. Laurie se od něho odtáhla a taky se na něj podívala. Najednou se mu tvář zvláštně zkřivila, skoro jako mureenýmu; bylo to něco mezi nenávistí a žalem.

„Odešla z domova víc než před deseti lety. Byl jsem ještě malej kluk. Zdůvodnila to tím, že už nemůže dál snášet omezení toho našeho „Ordnungu“. Přej by to bylo jako být nadosmrti dobrovolně retardovaná. Takže šla na nějakou školu. Myslím, že se nějak paktovala s těma lidma - s těma, co mi zabili tátu a zapálili Lauriin dům.“

Najednou jsem v puse pocítil chuť včerejšího hroznového vína. Sladká chuť se mísila s dusivým kouřem. Udělalo se mi na blití. Polknul jsem a pořádně se zhluboka nadechl.

„Tak aby bylo jasno, pořád nevím, o co tady kráčí. Laurie jsem našel v bezvědomí. Ty nebo kdokoli jinej jí mohl dát do džusu nějakou drogu, nebo co já vím. Zrovna shořel dům. Klidně to mohlo být normální zhářství, pěkně s kusem hadru namočeným v zápalný látce, přesně takový, jako máme v- New Yorku.*⁴ Pravda ale je, že jsem nikdy neviděl takovej oheň.

Laurie na mě zírala, jako bych se zbláznil.

„Pane D'A... teda Phile, to byly světlušky. Ten dům zapálily světlušky,“ přesvědčoval mě Amos.

Jak to, že to dokážou tak rychle?“

„Můžou je k tornu účelu upravit. Prostě aby se po hodině, dnu nebo týdnů, co začnou lítat, zahřály, a způsobily tak požár. Tomu vy vědci říkáte 'účelová úprava genetického materiálu',“ řekl Amos se špatně skrývaným výsměchem. „Mendelovsky světla se spustí na vteřinu přesně a začnou zapalovat. Jsou to spíš takový mendelovský bomby.“

„Mendelovsky bomby?“

„Nebyl náhodou genetik? Dělal pokusy s hrachem, ne? Hmyz je taky poměrně jednoduchý, můžeš ho snadno množit.“

„Jasně, Gregor Mendel. Takže tvrdíš, že Sára, ta tvoje povedená sestra, v tom jede?“

Pokývnul hlavou.

Vzpomněl jsem si na tu lampičku na podlaze u Sáry.

„Hele, Amosi, omlouvám se za to, co bylo předtím. Už si nemyslím, že jsi Laurie něco udělal. Je to prostě... můžeš mi ukázat nějaký opravdový důkaz toho všeho? Třeba ty světlušky, ale předtím, než spálí barák?“

Amos přemýšlel. „No, mohl bych tě vzít do jedny stodoly, je tak ošum kilometrů odsud.“

Podíval jsem se na Laurie.

„Na tu Lappovu farmu?“ zeptala se.

Amos pokývnul hlavou.

„Tak to je v pohodě. Je bezpečná. Už jsem tam byla,“ otočila se na mě Laurie.

„No dobře,“ souhlasil jsem. Jenže Moovo auto i moje auto byly pořád neznámo kde., Jak tam dojedeme?“

„Mám tady bryčku strčenou u kamaráda, tak půl kilometru odsud,“ překvapil mě Amos.

DUsot koňskejch kopyt, pohled na koňskej zadek. Cítím se jako jeden z nich, protože tomuhle případu asi právě tolik rozumím. Koně, oheň, záhadná úmrtí, to jsou všechno náležitosti správného románu od Jacka Finneyho z devatenáctého století. Jenže teď už končilo to dvacátý. Zatím jsem všema těma nemož-nejma situacema jenom tak proplouval. No, aspoň jsem zachránil Laurie, nebo tedy nechal Amose, aby ji zachránil. Musím se snažit víc, musím přestat zasahovat až ex post, místo toho se musím dostat věcem na kobylku. Pane Bože, vždyť tady zastupuju moderní vědu dvacátého století. Víím, že není dokonalá a všemocná, ale naučil jsem se dost na to, abych mohl nějak čelit těm bombám a alergenům, těm... mendelovinám.

Taky jsem se dovolal Corinne na pohřební službu. Volal jsem z budky na rohu, než jsme nastoupili do Amosovy bryčky. Tak trochu jsem předpokládal, že v ty bryčce s koňma bude autotele-fon... nebo spíš koňofon? Tohle genetický bláznění mně už fakt leze na mozek. Na druhou stranu si umím představit, že by Arnis-hové dali dohromady nějakou bryčku s telefonem na baterii z těch... No, aspoň jsem byl zase o něco chytřejší.

„Budeme tam za pár minut,“ otočil se na nás Amos na kozlíku. Držel přitom opratě a pobízel jedinýho koně. Byl to (Amos mi řekl, že to je hřebec) nádhernej tmavěj hnědák, teda aspoň v mých naivních městských očích. Ta jízda v bryčce s koňma za svěžího jasnýho podzimního dne byl obrázek jako z pohádky. Nebyla to totiž taková ta projížďka městem za pár supů pro turisty, bylo to skutečný.

„Hele, já jsem u tvý sestry snědl nějaký jídlo. Není třeba možný, že v tom byl ten alergen s dlouhodobým účinkem...,“ vychrtil jsem na Amose své pochyby, které se mě zase zmocnily. „Dáme ti kapku protiléku, až přijedeme na Lappovu farmu, neboj. Ta látka je dost univerzální,“ otočil se na mě.

„Sára mi říkala něco o nějakým slabě působícím alergenem, kte-rýmu je naše společnost vystavená po druhý světový válce. Nikoho nezabije, ale lidi jsou víc podrážděný než dřív. Když se to ale tak vezme, možná že může za spoustu úmrtí, když budeš počítat i zabití, ke kterejm došlo v afektu, nebo hádky, který přerostly lidem přes hlavu.“

„Teď jsi mluvil jako táta,“ překvapila mě Laurie.

„Tvůj táta mluvil o těch alergenech?“ nechápal jsem.

„Ne, to ne, ale vždycky se rozpovídal o zabití a že se to vlastně liší jenom trochu od zapití a jak ta jedna jiná hláška úplně mění celej význam.“

„Jo, to byl celej Mo,“ pousmál jsem se.

„Tam před náma, to je Lappova farma,“ poznamenal Amos.

Tráva na louce byla tenhle podzim stále ještě svěže zelená. Louka byla ohrazená. Ta ohrada vypadala staře, ale zároveň i dost zachovale, což bylo překvapivý. Skoro jako bychom cestovali zpátky v čase.

„Amosi, co si myslíš o alergenový teorii svý sestry?“ nadhodil jsem.

„Nemyslím si nic, to ona to studuje,“ pokrčil Amos ramený.

Byla to sice pořádná stodola, pěkně velká, ale zvnějšku se nijak zásadně nelišila od stovek dalších, který tady na venkově v Pensylvánii a Ohiu člověk najde. Ale kolik z nich mělo uvnitř to, co tahle?

Sárina slova mi zněla v uších, Proč si představujeme vědu jenom v hi-tech kabátu? Darwin byl snad velký vědec, ne? A přitom mu laboratoří byl „jenom“ okolní svět. Mendel došel ke genetice díky pěstování červeně a bíle kvetoucího hrachu na zahrádce. Lišila se ta zahrádka od tyhle stodoly tak moc? Pokud vůbec, tak nejspíš v tom, že tam bylo ještě méně technických vymožeností než v tyhle stodole.

Jakmile jsme vstoupili, zalilo nás tlumené, ale pronikavé světlo. Bylo ostřejší než zářivkové, ale rozptýlenější než žárovkové; něco mezi teplým odstínem a chladným svitem hvězd. Je to ale nemožný popsat nějak přesně, když jste to neviděli. Člověk úplně cítí, jak mu jako vánek zornicema prolítávají fotony.

„Světlušky,“ zašeptal Amos. V tu chvíli už mi to ale bylo jasné taky. Znal jsem světlušky už dřív, jako dítě jsem je měl hrozně rád, ležel jsem v různých knížkách o hmyzu, kde byly vyfoceny, ale to světlo nikdy nevypadalo takhle.

„Máme pro hmyz různé využití, není jenom na svícení,“ poučoval mě Amos a zavedl mě a Laurie, ty nabídnul rámě, k soustavě dřevěných vychytávek, ovinutých sítkama. Kouknul jsem se zblízka a viděl jsem malé roje různého hmyzu, hlavně včel, ale byly tam i jiné. Měly vždycky svoji vlastní příhrádku. V několika úsecích byli taky pavouci. „Tohle jsou naše sítě, Phile, síť a propojení naší informační dálnice. Hmyzu je samozřejmě daleko méně než vašich elektronů a je taky pomalejší. Je ale zároveň daleko inteligentnější a je v něm i jistý odhodlání, na rozdíl od toho neživého čehosi, co přenáší informace vám. Je pravda, že prostředky naší komunikace neudrží krok s vysílačkama, telefonními linkami a počítači vašeho světa a ani se jim nikdy nevyrovnají. To my ale ani nechceme. Nepotřebujeme uspěchanost, vysoký krevní tlak, zasahování do soukromí, který ty vaše elektrony přinášejí. Nechceme číselné řady, kopie a všechen ten chaos. Naše síť fungují spolehlivě a napoprvé,“ rozohnil se Amos.

„Jo, vědí to na smrt přesně, aspoň co se týče podpalování domů. Příroda se mstí,“ poznamenal jsem. Znova jsem se divil moudrosti těchto lidí. Tenhle kluk, se kterým jsem sice nesouhlasil v tom, že jsou výhodnější brouci než elektrika, tady vystříhl shrnutí informační teorie, za který by se nemusel stydět kde-jakej expert z oblasti telekomunikací.

„Příroda ve skutečnosti nikdy nebyla přemožena, doktore D' Amato,“ oslovil mě hluboký povědomý hlas.

Otočil jsem se. „Izáku...“

„Omlouvám se, že jsem vás oklamal, ale jmenuji se John Lapp. Vydával jsem se na Jákobově farmě za jeho bratra, protože jsem si nebyl jistý, jestli mě náhodou nenatáčíte nějakou skrytou kamerou.“

Jsem s Jákobem přibližně stejné výšky a váhy, takže jsem toho využil. Musíte mi odpustit, víte, my máme k těm vašim nástrojům značnou nedůvěru.“ Obličejem a hlasem byl pořád Izák Stoltzfus, ale jeho vystupování bylo daleko víc pánovitě a uhlazeně.

Koutkem oka jsem zpozoroval, že Laurie má vytřeštěné oči. (Strašlivě si Lappa vážila) „Pane Lappe, je mi ctí vás poznat,“ začala Laurie koktat. „Byla jsem tady předtím s Amosem, ale nikdy bych neřekla, že zde potkám vás,“ pokračovala a stiskla mu ruku.

„Potěšení je na mé straně, milá slečno. Upřímnou soustrast za vašeho otce. Setkal jsem se s ním pouze jednou. To když jsem se onedlou vydával za Izáka. Víím ale od Jákoba, že váš otec byl skvělý muž.“

„Děkuji,“ sklopila oči Laurie.

„Něco pro vás mám, slečno Buhlerová,“ pokračoval John Lapp, sáhnul si do dlouhého, tmavého pláště a vytáhnul něco jako dámskou kabelku, ušitou z velmi elegantní světle zelené tkaniny. „Vytvořil ji Jákob Stoltzfus. Říkáme tomu osvětlená kabelka Je utkaná z vláken speciálních rostlin, která jsou barvená extraktem ze světlušek a jistými látkami ze světélkujících hub. Barvivo, které tak vznikne, dlouhodobě vydává světlo. Svítí ve tmě. Mělo by vydržet několik měsíců, než se venku příliš oteplí. Pak si můžete říct o další kus. Takže odteď, když půjdete na nákup po západu slunce, ať už jste kdekoli, uvidíte přesně, co v kabelce máte nebo kolik peněz vám zbylo. Podle toho, co víím o kabelkách takových slečen, jako jste vy, to může být velmi užitečné. Mám totiž tři dcery. Mně osobně se někdy zdá, že tam nosíte polovinu světa“

Laurie vzala kabelku a celá se rozzářila „Děkuju mnohokrát,“ celá se chvěla štěstím. Podívala se na mě. „Tohle mi taťka chtěl tehdy večer přivést. Myslel si, že o tom nevím. Chtěl na farmě Jáko Stoltzfuse vyzvednout tuhle kabelku a překvapit mě s ní k narozeninám. Já o tom ale věděla“ V tu chvíli se jí zlomil hlas a z očí se jí začaly řinout slzy.

Amos ji opět objal a hladil jí vlasy.

„Tohle by býval Mo chtěl vidět. Co byste mi mohl říct o těch, co zabili Amosova otce a Moa?“ otočil jsem se na Lappa.

Pohlédl na mě bez zvláštního zaujetí. „Tento svět se vám mění přímo před očima, doktore D'Amato. Metrákový los se prochází po hlavní třídě města Brattleboro ve Vermontu. Lidé stírlí dvou-metrákové medvědy na předměstích New Hampshiru.

„New Hampshire není úplně předměstí a Moa nezabil medvěd, umřel v autě přímo vedle mě,“ oponoval jsem.

„V tom není rozdíl, doktore. Zvířata se bojí čím dál méně, bakterie jsou čím dál méně zvládnutelné, alergie jsou čím dál zákeřnější - různé strany téže mince. Nejsou to nešťastné náhody.“

„Vaši lidé to dělají schválně?“ zeptal jsem se.

„Moji lidé. Ne, ujišťuji vás, že my neužíváme násilí. Tím vším, co tady vidíte, se zabýváme jen proto, abychom si usnadnili život. Je to jen pro mírumilovné účely, jako například tahle Lauriina kabelka“ Ukázal přitom rukou kolem sebe po stodole, po všech těch družích rostlin a živočichů, který jsem si chtěl pořádně prohlédnout.

„Nebo jako světlušky, které spálí dům na prach?“ rýpnul jsem si.

„Ach, mám tedy za úkol nás očistit. Bohužel nejsme jediní na světě, kteří chápou sílu přírody jako něco víc, než co jste vy ve svém světě technologií schopni připustit. Máte plastické hmoty, které užíváte pro dobré účely. Máte ale také plastické hmoty, které užíváte pro účely zlé. Co třeba ten semtex, který vyhodil do povětří jedno z vašich letadel nad Skotskem. Vyšlechtili jsme světlušky pro dobré účely, dávají světlo a přiměřené teplo, což vklíte zde.“ Zamířil rukou do rohu stodoly, kousek od místa, kde jsme stáli. Ze štíhlé lampy vyzařovalo něco mezi zářivkovým a žárovkovým světlem. Podíval jsem se pozorně a zjistil jsem, že světlo lampy vlastně vychází z nesčíslného množství malejch světlušek. Byla to velká lampa s mendelovským světlem. „Dáváme dohromady mírně odlišné druhy. Jsou pečlivě vybírány, aby se jejich světélkování vzájemně překrývalo, a vytvořily tak nepřetržitý zdroj světla, který dlouho vydrží. Ten roj světél je bez výkyvů a zároveň je i tak intenzivní, že ani nevidíte jednotlivé světlušky, pokud si to neprohlédnete zblízka Jsou ale lidé, kteří v téhle oblasti sešli na scestí a využívají těchto možností ke zlým účelům, což játe si, ostatně, mohl ověřit jak v případě Stoltzfusova, tak i Buhlerova domu.“

„Pokud tyhle lidi znáte, tak mi o nich řekněte a já se postarám, aby si už neškrtili,“ povídám rozhodně.

Poprvé jsem upozoroval na Johnově tváři opovržlivý úšklebek. „Vaše policie že zařídí, aby si už neškrtili? A jak? Jako jste zařídili, aby si vaše obchodní mafie už neškrtila? Jako jste zastavili obchod s drogami z Jižní Ameriky? Jako vaše OSN, vaše NATO a všechny vaše úžasné politické organizace ukončily války na Blízkém východě, v Evropě, v jihovýchodní Asii, tak jak to vidíme v současnosti? Ne, děkuju, doktore. Tihle lidé, kteří zneužívají sílu přírody, jsou naší záležitostí. Nejsou to sice už naši lidé, ale původně jimi byli a my se o ně postaráme po svém.“

„Ale dva lidé zemřeli...,“ nenechal jsem se odbýt.

„To ty možná taky,“ vyděsil mě Amos a nabídnul mi lahvičku s nějakou načervenalou tekutinou, která byla nejspíš z rajčat.

„Vypij to, jenom pro jistotu, kdyby ti náhodou sestra dala do jídla ten pomalu působící jed.“

„To jsou mi sourozenci. Každý mě přesvědčuje, že ten druhý je křivák. Takový klasický dilema - co když třeba právě tohle je jed?“

Lapp potřásl hlavou. „Sára Stoltzfus-Fischerová je skutečně prohnílá až do morku kostí,“ řekl s naprostou vážností. „Myslel jsem si, že v sobě má alespoň něco dobrého, o co by se člověk mohl opřít, ale takhle... Jákob o ní řekl Moovi Buhlerovi...“

„Její jméno jsem našel v adresáři Moova autotelefonu,“ podivil jsem se.

„To ano, měl ji tam jako potenciální objekt vyšetřování,“ vysvětlil mi J. Lapp.

„Říkal jsem Jákobovi, že se unáhlil, když toho o ní Moovi řekl tolik. Ale Jákob měl svou hlavu a navíc byl optimista. To je dost nebezpečná kombinace. Nerad to říkám, ale možná že Mo Buhler způsobil jak svou smrt, tak i Jákobovu právě tím, že se stýkal se Sárrou.“ John se přitom podíval lítostivýma očima na Laurie.

„Pokud jí tatínek věřil, tak v ní musel vidět něco dobrého,“ řekla Laurie rozhodně.

John Lapp smutně potřásl hlavou.

„Asi jsem to jenom zhoršil, když jsem se s ní setkal a spal s ní...“ začal jsem.

Všichni tři se na mě nevěřicně podívali.

„... v jednom bytě,“ dopověděl jsem.

„Ano, nejspíš jste věci jen zhoršil. Váš způsob vyšetřování, tak jako Moův, tady neuspěje. Uhle lidé vás nechají honit se jako psa za vlastním ocasem. Vždycky vám předhodí jen nějakou matnou informaci o tom, co chystají, či o tom, co udělali. Dají vám pokaždé okusit jen tolik pravdy, aby udrželi váš zájem, ale když budete chtít opravdový důkaz, zjistíte, že ani nevíte, čím jste,“ tvrdil mi Lapp.

Což bylo stručné, ale výstižné shrnutí mých pocitů.

„Katalyzátory alergenů s dlouhodobým účinkem se díky nim staly už před lety součástí naší krve a biosféry vůbec. Každý člověk v této oblasti to má v sobě. A to jste potom snadný cíl. Když vás chtějí zabít, vpraví do vás ten druhý katalyzátor, ten s krátkodobým účinkem. A spouští pak může být cokoli ze všech možných přírodních látek. Za pár hodin jste mrtev. Zemřete na přemrštěnou alergickou reakci na jinak naprosto neškodný podnět ze svého okolí. Ty dva katalyzátory vás zkrátka a dobře společně zabijí. Samozřejmě že ani jeden z nich sám o sobě nebezpečný není a ani při krevních testech nevzbudí podezření. Takhle zahlazují stopy. A nikdo si dokonce ani nevšimne, co bylo tím rozhodujícím, normálně neškodným spouštěcím podnětem. Zpravidla totiž nikdo není alergický na dotyk listu některého ze stromů na podzim nebo určitého druhu brouka. Proto jsme také vyvinuli protilátku proti prvnímu katalyzátoru, jediné tak je možné přerušit alergický proces.“

„Phile, prosím tě, vypij to,“ podával mi Amos znovu lahvičku.

„Má to nějaký vedlejší účinky, o kterých bych měl vědět? Třeba jako že zhebnu za pár hodin na alergickou reakci?“

„Asi budete tak týden trochu podrážděnější,“ odpověděl Lapp.

„Ještě nějaký novinky?“ dodal jsem s povzdechem.

Musím se rozhodnout... I kdybych v sobě měl první katalyzátor, můžu prožít spokojeně celý život, aniž bych kdy narazil na ten druhý.

Ne, nechci už dál být takhle zranitelný. Mám podzimní listy rád. Jenomže jak jsem si mohl být jistý, že to, co mi Amos nabízí, je protilátka, a ne ten druhý katalyzátor? Nemůžu, naprosto jistě určitě ne, ale kdyby mě

chtěl Amos zabít, nenechal by mě v. Moově domě uhořet? Musím se rozhodnout...

Vypil jsem to a ohlídl se kolem po stodole. Byl to neuvěřitel-nej obrázek viktoriánského pokroku, skoro jako z reklamní pohlednice na starou lékárnu, co jsem jednou viděl. Člověku by se z toho zatočila hlava Pak jsem si uvědomil, že se mi fakt točí. Byla to nějaká reakce na tu protilátku? Hergot, anebo byla ta protilátka nakonec přeci jenom jed? Ne, místnost se netočila tak moc, zato to světluškovské světlo se dost mihotalo... takovým divně povědomým způsobem. Lapp najednou s někým vzrušeně mluvil, asi se * hádal.

Sára!

, Je tady mendelovská bomba Utečte, prosím vás,“ křičela na nás.

Lapp se s beznadějným výrazem ve tváři rozhlédl ' po stodole, pak se podíval zpátky na Sárů a konečně přikývnul. „Má pravdu,“ zarval a vrazil do mě. „Musíme utéct.“ Popadnul Sárů za rameno a ukázal mi, at' jdu.

Amos držel Laurie a už s ní běžel ke dveřím. Ostatní tady pobíhali a odnášeli s sebou takový ty klíčky, co jich pobrali.

„Ne, počkejte,“ snažil jsem se je zastavit. Pořád se mi do hlavy vkrádala jedna myšlenka.

„Prosím vás, doktore, pojd'te, musíme jít,“ přesvědčoval mě Lapp.

„Ne, nemusíme. Víím, jak tu bombu zneškodnit,“ odporoval jsem.

Lapp rozhodně zavrtěl hlavou. „Ujišťuju vás, že neznáme způsob, jak tu bombu zneškodnit. Máme nanejvýš sedm nebo osm minut. Stodolu postavíme znova, lidi ne.“

Sára se na mě podívala prosebnýma očima

„Ne, nemůžete před nepřáteli pořád jenom utíkat a nechávat se takhle vypalovat. Vždyť tady máte skvělý věci. Víím, jak tu bombu zneškodnit.“

Lapp na mě nevěřičně zíral.

„Tak hele. Vy se svýma lidma odsud odejdete. To není žádný problém. Já teď použiju tu svoji vědu, a pak si o tom třeba promluvíme, jo? Už mě ale nechtě začít.“

Lapp přikázal zbytku svých lidí, aby odešli. „Odveďte ji,“ poručil statnému muži s prokvetlým plnovousem, aby se postaral o Sárů. Chtěla se bránit, ale on ji zvládnul levou zadní.

Lapp se přimhouřenýma očima podíval na mihotající se světlušky. Jednotliví jedinci teď byli od sebe daleko lip odlišitelní. Jako by přechod do bombové fáze zrušil hladký splývání mezi jednotlivými světýlkama.

John se na mě obrátil. „Zůstanu tady s vámi. Dám vám dvě minuty, a pak vás odsud vypoklonkuju. Tak, jaké řešení nabízí vaše věda?“

„Nic moc sofistikovaného,“ ušklíbl jsem se a vytáhnul jsem z kapsy svoji halogenovou baterku. „Takže, jsou to světlušky, že jo? Pokud si ještě udržely aspoň nějaký rysy čeledě Lampyrkiae, tak by měly vydávat světlo, jenom když v okolí chybí to denní, tedy po soumraku. Svítí jenom v noci. Přes den, když je všude moře světla, jsou prostě jako každé jiné brouky. Tak, tohle by jim mělo napravit hlavu, nebo spíš prdel.“ Zapnul jsem baterku na maximum a zasvítíl přímo doprostřed ty štíhlý lampy, co původně svítla trochu jako hvězdy, ale teď měla daleko hrubší odstín - jako nějaký hnusný světlo na pitevně. Mířil jsem halogenkou přímo na ty rozparádné světlušky minutu nebo ještě víc. Nic to s nima neudělalo. Lítaly dokola jako šílený dál. To drsný světlo ještě zesílilo.

„Doktore, už tady nemůžeme zůstat,“ naléhal Lapp.

Vzdychnul jsem, zavřel oči a otevřel je. Halogenová baterka by přece měla zabrat. Aspoň na některý světlušky, za chvíli na víc z nich, a měla by ve výsledku narušit jejich synkopicky se překrývající světélkování. S přemáháním jsem se díval na tu lampu. Oči jsem měl unavený. Už jsem jednotlivý světlušky nerozeznal tak přesně jako před chvílí...

Ne... samozřejmě!

Nerozeznával jsem je, protože jejich světlo tmavlo! Nebylo o tom pochyb. Celá stodola teď blikala, nepřetržitý světelný proces se narušil. Vždycky když světlo znova bliklo, bylo slabší a slabší... Mířil jsem na světlušky halogenkou dál. Brzy to bylo jediný světlo ve stodole.

Lapp mi položil ruku na rameno. „Jsme vašimi dlužníky, doktore. Málem jsem udělal hlupáckou chybu a úplně od sebe odstříhl zdroj vědomostí a myšlenek, kterým jsem nerozuměl. Byla by to opravdu hlupácká chyba, protože když něčemu nerozumím, jak mohu vědět, že to je bezcenné?“

„Zase se dostává ke slovu Menónův paradox z Platóna,“ prohlásil jsem.

„Cože?“

„Abyste rozeznal myšlenku, nějakou k tomu potřebujete. Takže kde se vzala ta prvotní?“ pousmál jsem se. „Je to taková moudrost filosofa západní tradice, dost často si ho беру na pomoc. I když toho asi měl víc společného s várna“

Lapp pokývnul hlavou. „Děkuju vám, že jste nás přivedl na myšlenku, jak se vypořádat se světluškami. O té vlastnosti jsme všichni samozřejmě věděli, ale nenapadlo nás jí využít. Odted' už pro nás mendelovské bomby nebudou takovou hrozbou. Jakmile zpozorujeme to zvláštní mihotání, postačí, když místo zalijeme denním světlem, obyčejným denním světlem. Často ani nebudeme potřebovat svítlny. Denního světla je přece po velkou část dne všude kolem dost a dost.“

„A večer můžete používat takovýhle halogenky, jsou napájený bateriema, takže vůbec nemusíte bejt připojený do centrální elektrický rozvodný sítě. Všímate si, že jsem nakonec o ty vaší kultuře přeci jenom něco pochytil?“ dodal jsem žertovně.

Lapp se usmál. „Doufám, že ano, doktore. A jsem přesvědčen, že už se nám teď povede dobře.“

„Jo, ale stejně bylo fajn, že vás Sára tentokrát upozornila,“ poznamenal jsem.

Jasně že Lappovi a Stoltzfusovi nepřátelé určitě přijdou s dalšíma d'ábelskejma novinkama, co se týče zbraní. V takovým boji člověk druhýho nikdy neporazí na hlavu. Ale aspoň se zbavili toho molocha v podobě mendelovských bomb. Dal jsem jim tak trochu návod na hašení těchhle světlušek-rachejtlušek; sice ne dokonalej, ale rozhodně to je lepší než nic.

Měl jsem taky radost, že Sára přešla na správnou stranu. Do ty stodoly nás přece přišla varovat ona Prý už to zabíjení nemohla vydržet. Dušovala se, že se smrtí Moa a Jákoeba nemá nic společnýho, ale prý už nemohla být ve společenství Lidí, který takový věci dělají. Začala mi vyprávět o těch alergenech, co každýho podráždí, protože chtěla, aby se o tom lidi dozvěděli. Chtěl jsem jí věřit.

Premýšlel jsem o tom, že bych zavolał pensylvánskou policii, aby si ji vzali do péče. Ale co z toho? Neměl jsem proti ní stejně žádný důkaz. I kdyby tu mendelovskou bombu nastražila do Lap-povy stodoly ona sama, čemuž nevěřím, co bych s tím mohl dělat? Nechat ji zatknout pro podezření z nastražení bomby, která je vyrobená ze vznětlivejch světlušek a kterou jsem zneškodnil pomocí baterky? Navíc tuhle bombu, o který by ani Lappovi lidi nechtěli, aby o ní okolní svět věděl, dát ke zkoumání soudu? Ne, díky, u soudu už se mi vysmáli několikrát a stačí mi to.

Lapp mi navíc říkal, že mají pro lidi jako ona dokonce nějaký speciální program. Prý jí pomůžou znovu najít svý kořeny. To potřebovala. Nepatřila teď nikam. Obě společenství se jí stranila, což je to nejhorší, co se někomu jejího ražení může stát. Měl jsem radost, že jí John Lapp i Amos Stoltzfus dávali druhou šanci -světlo

naděje; což byl možná ten pravý význam mendelovského světla. Teda aspoň tak to Lapp lišácky vysvětlil.

Stáhnul jsem okýnko, abych zaplatil mýto při vjezdu na most George Washingtona. Musím říct, že bylo fajn zase sedět ve svém otlučeném autě. Corinne s holkama se stěhovala do Kalifornie. Na Moově pohřbu jsem měl malej proslav. A teď už jeho rodina letí

zdárně směr západ. Nemůžu říct, že jsem jeho vrahy dostal za mříže, ale znepríjemnil jsem jim aspoň trochu život. Laurie dala Amosovi pusu na rozloučenou a slíbila mu, že se někdy objeví; teda o Vánocích stoprocentně...

„Díky, šéfe,“ vzal jsem si stvrzenku a drobný nazpátek. Bylo mi tak skvěle, že jsem mu je skoro nechal. Nechal jsem okýnko stažený. Vzduch tvořil dohromady jedno velký pižmo, jako obyčejně. Smrady z průmyslových závodů a výfukový plyny dokonce i z čistících vozů ochránců životního prostředí pořád zanechávaly nesmazatelnou čichovou stopu. Hergot, a nebyl jsem rád, že to cítím? Rozhodně to bylo lepší než ten čistej vzdoušek v Pensylvánii se všema alergenama a katalyzátórama. Ten zabil Moa i Jákoba Byli nadopovaní tím pomalu působícím katalyzátorem už bůhvíjak dlouho. Pak do nich dostali druhý katalyzátor a nazdar... z čehokoli v jejich okolí, co běžně nemá ani nejmenší následky, se stala smrtící spoušť. Mohla to klidně být nějaká zbloudilá světluška, která jim přistála na kotníku nebo na ruce, stejně jako cokoli jinýho. Jákovovu stodolu s nima osvětlovali. To světlo byla nejspíš další věc, kterou mi Mo chtěl ukázat. Možná se na farmě jedna nebo dvě z těch světlušek dostaly do auta a klidně si nám bez povšimnutí poletovaly pod nohama, když jsme večer jeli do Filadelfie... pro mě to byli obyčejní brouci, pro Moa úkladní vrazi.

Jeden chytrák přej jednou řekl, že na New Yorku je nejlepší, že většinou aspoň vidíte ty, kdo vás chtějí zabít. To je mi milejší všechen ten popílek a znečištění, mačkanice davů, zácpy aut nebo zloději na ulicích. Prostě mám aspoň šanci zkusit štěstí.

Nevědomky jsem vytáhl z kapsy peněženku. Díky přemýšlení o zlodějích jsem dostal strach o peníze. Byla to pěkná peněženka, vyrobená ze stejný světelný tkaniny jako Lauriina kabelka John Lapp mi ji daroval jako vzpomínku na Jákoba Na pár měsíců jsem tak mohl lip vidět, kolik utrácím.

Bylo by pěkný mít o trochu víc světla v tomhle světě, i když je stejně jako obsah ty peněženky pomíjivej...

přeložil Rostislav Valvoda